No. 86 ZESDE JAARGANG.

BUREAUX
REDACTIE EN ADMINISTR. GOENOENG SEHARI No. 46 TELEFOON No. WLT. 583.

TELEFOON:
HUIS DIRECTEUR... Wl. 1241
HUIS HOOFDREDACTEUR ...
HUIS ACQUISITEUR WELTEVREDEN 5050.

UITGAVE EN DRUK
DRUKKERIJ JOHN KAPPEE GOENOENG SEHARI 46 BATAVIA-CENTRUM.

GROOTE POSTWEG O. 331 TELEFOON NUMMER 334 BANDOENG.

De Ochtend Post

ALGEMEEN NIEUWS- EN ADVERTENTIEBLAD VOOR BATAVIA EN OMSTREKEN
VERSCHIJNT DRIEMAAL PER WEEK, DINSDAG-, DONDERDAG- EN ZATERDAGOCHTEND

DIRECTEUR: JOHN KAPPEE DONDERDAG 26 MAART 1936. HOOFDREDACTEUR: .....

VOOR KLACHTEN OVER BEZORGING GELIEVE S.V.P. 511 WELTEVREDEN OP TE WILLEN BELLEN.

VERSPREIDING TE BATAVIA DRIEMAAL PER WEEK 10.000 EXEMPLAREN.

VERSPREIDING TE BANDOENG ZONDAGMORGENS 6000 EXEMPLAREN.

VOOR ADVERTENTIES.
TE BAT.: S.R.H. GOPNER
TE BANDOENG: BANARBU OF RECHTSTREEKS AAN ONZE KANTOREN.

NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ, N. V.

EFFECTEN- EN BANKZAKEN
GIRO'S—DEPOSITO'S.

MIDDEN IN DE STAD, bij

DE VERFWINKEL
Gebrs. Waldmann Telf. Wl. 161 en 814
kunt U alles bekomen wat U op verfgebied noodig kunt hebben
ELTOSIN - MUROLA - SIGMARINE
HUIZENVERF MUURVERF MEUBELLAKVERF
en alle andere producten van:
LINDETEVES-PIETER SCHOEN & ZN.

PASAR-GAMBIR-1936
26 Augustus — 7 September
De verhuur van STANDS en Grondoppervlakten voor KIOSKEN is vanaf heden, dagelijks van 8 uur v. m. tot 1 uur n. m. opengesteld ten kantore van het SECRETARIAAT, LAAN TRIVELLI 37, (Tel. Wl. 4012).

SABOTAGE IN MARINE-SCHEPEN.

Ervaringen van de Britsche Vloot.

7 GEVALLEN IN 4 MAANDEN.

In de geestdrift over de versterking van vloot en leger van het Britsche rijk zijn de berichten over sabotage-gevallen op de vloot een pijnlijke tegenstelling.

In vier maanden tijd zijn thans zeven van die gevallen bekend geworden. En daar de Admiraliteit bij de berichtgeving zeer terughoudend is — niet om regeering en publiek slecht nieuws te sparen, doch om de boosdoeners makkelijker te kunnen ontmaskeren, mag men aannemen, dat er meer gevallen zijn voorgekomen.

Hier volgt een lijst van de bekend geworden gevallen:

9 December op het slagschip *Royal Oak* bleek het electrische stelsel gestoornd te zijn. Een onderzoek bracht aan het licht, dát in een kabel een pen was gedreven, doch zóó dat het isolatie-materiaal de pen volkomen bedekte.

— Aan boord van de onderzeeër *Oberon* bleek, toen hij uitvoer, de commutator onklaar te wezen. Als het schip gedoken had, zou het met zijn bemanning verloren zijn geweest.

16 Februari werd ontdekt, dat aan boord van de kruiser *Cumberland* het electrische net beschadigd was.

24 Februari werd er aan boord van den torpedobootjager *Velox* sabotage ontdekt, waarvan de bijzonderheden door de Admiraliteit niet bekend werden gemaakt.

5 Maart kwamen er sabotage-daden aan het licht op den slagkruiser *Repulse* en een onderzeeër. Bijzonderheden werden niet bekend gemaakt.

6 Maart had een ongenoemd slagschip te lijden van sabotage. Bijzonderheden werden verzwegen.

22 Maart werd een verdacht geval van beschadiging opgemerkt aan boord van den nieuwen torpedobootjager *Griffin*, waar eenige bouten in de machine werden gevonden. De beschadiging was niet ernstig, doch het schip kon niet uitvaren.

***

Dit is geen zaak van louter Britsch belang.

Immers beschermt de Britsche vloot het Suez-kanaal, waardoor alle naties, die belangen hebben beoosten het Suezkanaal betrokken zijn bij haar wel en wee, in het bijzonder die naties, waarvan de eigen vloten niet sterk zijn. En welke natie heeft meer belang bij de ongehinderde vaart naar Indië dan de Nederlandsche?

Maar verder heeft elk land, dat een vloot heeft, in de lotgevallen van de Britsche vloot een practische leerschool, welke het de moeilijkheden voorhoudt, die zich kunnen voordoen.

Men moet deze sabotage-gevallen niet verwarren met de demonstraties van ontevredenheid op de Britsche vloot in de Middellandsche zee, als een gevolg van het feit, dat de opvarenden daar maanden achtereen werden beziggehouden en zelfs hun Kerstverlof er bij inschoten, wat aan Britsche zeelui zeer zwaar te dragen valt.

Het meerendeel der bovengenoemde sabotage-gevallen heeft plaats gehad in Engelsche marine-havens en op schepen, waarvan de bemanning op een wacht na met verlof was.

Zij hadden plaats, ondanks de bijzondere bewaking, welke werd ingesteld, en hoewel het aantal gevallen zoo groot was konden noch Scotland Yard noch de geheime recherche afdeeling van de Britsche admiraliteit, aangeduid als „Admiralty M. I. 5.", welke in het bijzonder tot taak heeft de oorlogsschepen te beschermen tegen sabotage, konden er in slagen een spoor van de daders te ontdekken.

***

In de eerste plaats doet zich de vraag voor in welke groep van bij de betrokken menschen men de daders zoeken moet?

Onder de bemanning van de vloot of onder de werklieden der marine-werven?

Men is geneigd het eerste aandacht te wijden aan het losse personeel der marine-werven, dat den laatsten tijd meer dan eens te hulp werd geroepen, omdat een schip met den grootsten spoed gereed gemaakt moest worden.

Dit was bijvoorbeeld het geval met de *Royal Oak*. Die lag te Devonport en ruim duizend arbeiders hebben aan het spoedig gereedmaken van dit schip gewerkt.

De Britsche marine-werven zijn voor het publiek natuurlijk verboden terrein. Burgers kunnen ze slechts betreden met bijzondere machtigingen. De werven worden dag en nacht bewaakt en op de schepen zijn eigen scheepswachten.

Het vaste werf-personeel staat onder voortdurende controle. Bovendien wordt niemand daarbij aangesteld, die niet volkomen betrouwbaar is en wiens levensloop niet onberispelijk was.

Maar, zooals gezegd, nu en dan, moeten voor spoed-karweien losse arbeiders aangesteld worden en dan wordt de controle veel lastiger.

Het is intusschen ook gebleken, dat locale leveranciers, die vergunning hebben om winkel-waren aan boord te bestellen, de door die vergunning gedekte loopers wel eens door anderen vervingen.

Het gevolg van het thans ingestelde onderzoek zal stellig zijn, dat in de eerste plaats aan die ontduiking een eind wordt gemaakt of, wat nog beter zou zijn, aan de leveranciers slechts gelegenheid zal worden gelaten om hun waren aan de poort van een werf af te geven.

En verder zullen de losse werf-arbeiders wel aan een bijzondere controle worden onderworpen.

Hoe moeilijk het is afdoende maatregelen te nemen woordt bewezen door het feit, dat na het geval op de *Royal Oak* van December en het daarop gevolgde strenge onderzoek in de geheele maand Januari geen sabotage op de vloot voorkwam, doch medio Februari de kruiser *Cumberland*, liggende te Chatham, weer het slachtoffer werd. En de sabotage op de *Cumberland* te Chatham leek als twee druppels water op die van de *Royal Oak* te Devonport.

Van anderen aard en veel gevaarlijker was de sabotage aan boord van den onderzeer **Oberon**, doch ook daar bleek, hoe goed de daders wisten van welk vitaal belang voor moderne oorlogsschepen de electriciteit is.

Het spreekt van zelf, dat daarom de aandacht van de rechercheurs meer in het bijzonder is gevestigd op de electriciens onder de werklieden. Maar toen later aan boord van de **Griffin** bouten in de turbine werden gevonden, diende er weer in een andere richting te worden gezocht.

***

Natuurlijk houdt heel Engeland het land, waar de meeste detective-verhalen worden geschreven en gelezen, zich met deze vlootsabotage bezig. De bescherming en bewaking van de schepen is scherper geworden. En als dan toch de sabotage wordt voortgezet, bewijst dit, dat men te doen heeft met een goed-georganiseerde bende, die gehaaider is dan alle detectiven van Engeland.

Het is duidelijk, wat het doel van deze bende is. Zij kan de Britsche vloot geen belangrijk nadeel doen, dat haar in haar bewegingen zou kunnen belemmeren. Maar zij kan over heel de vloot (en over die van andere naties) een gevoel van onzekerheid, van onvelligheid verspreiden en dat is voor het moreel van de bemanningen noodlottig.

Daarom zullen op de Britsche vloot en in de Britsche marine-werven uiterste pogingen worden gedaan om de oorzaak van dit gevaar te ontdekken en te vernietigen. Maar de jongste ervaringen op de Britsche vloot zullen ook voor andere vloten zeker aanleiding wezen om een scherpere werf-bewaking en-controle in te voeren en om zulke maatregelen te nemen, welke bedoeld gevaar, uit welken hoek het dan ook dreigt, zooveel mogelijk zullen bestrijden.

LYNCEUS.

V.an den Overkant

F. M. S. BELANGEN

Ten Nadeele van Singapore

VRIJE VRACHTEN MARKT.

Er is in handelskringen van Singapore en Penang eenige ongerustheid ontstaan, omdat Port Swettenham thans ook zal worden aangedaan door een Japansche lijn op de reis naar Europa. De transacties en verschepingen, welke daarvan het gevolg zullen zijn, zullen Singapore en Penang ontgaan.

Daarbij komt, dat de invoerrechten van de F. M. S. lager zijn dan die van de S. S.

De bekende handelscorrespondent van de *Str. Times* meent, dat een gezonder concurrentie tusschen Port Swettenham en de andere havens zou ontstaan, als de scheepvaart - conferentie - bepalingen werden opgeheven en er dus een vrije vrachten-markt zou worden gevormd.

Als Singapore en Penang voor lagere prijzen zouden kunnen afscheepen, zouden zij aan de producenten en handelaren van de F. M. S. aantrekkelijker prijzen kunnen offreeren, waardoor misschien het een en ander van de zaken, welke zij nu zagen verloren gaan, weer zou kunnen worden teruggewonnen.

NED.-INDIE EN MALAYA

Nieuw Handelsverdrag

OP GRONDSLAG VAN OUDE.

De handelscorrespondent van de *Str. Times* bespreekt ook een gerucht over nieuwe verhoogingen van invoerrechten in Ned.-Indië. Dat gerucht, wordt, meent hij, bevestigd door het feit, dat de nieuwe begrooting van Ned.-Indië niet sluit.

Wij gelooven, dat hij zich vergist. Maar het voorstel, dat hij in verband met dat gerucht doet, is daarom toch wel de moeite waard om eens overwogen te worden.

Hij oppert namelijk het denkbeeld een bijzonder handelsverdrag te doen sluiten door Ned.-Indië en Malaya.

Hij herinnertt aan het bestaan van oude handelsverdragen gesloten tusschen de S. S. en Ned.-Indië, welke wellicht zouden kunnen dienen als grondslagen voor een nieuw verdrag, dat voor beide landen voordeelig zou kunnen zijn.

OP STRAAT SPUWEN

Oostersche Opvattingen

BOETE VOOR SPUWER.

Een Engelsch sprekend Mohammedaan werd te Kuala Lumpur voor den rechter gebracht, omdat hij op het trottoir voor het gerechtsgebouw gespuwd had. Hij werd gestraft met 10 $ boete.

De Mohammedaan was ten zeerste verbaasd. Hij had nog nooit gehoord, dat men niet op straat mocht spuwen. Als ik het niet op straat mag doen, zoo roeg hij, waar moet ik dan spuwen? De magistraat zeide, dat hij heelemaal niet spuwen moest, maar als het onvermijdelijk was, dan moest hij het in zijn zakdoek doen. Zoo iets gelks had de beklaagde nog nooit gehoord. Daartoe diende een zakdoek toch niet!

Het geval toont duidelijk, welk een kloof er gaapt tusschen de hygienische opvattingen van de Oosterlingen en die van de Europeanen.

Overigens is aan het op straat spuwen ook in Europa nog geen eind gemaakt.

MEER SOLDATEN

Singapore's Garnizoen

MET TROEPENSCHIP.

Zaterdag 1.l. zijn er 300 manschappen en officieren van de Royal Air Force te Singapore aangekomen. Met hetzelfde schip kwamen nog genie-soldaten en een klein aanvullingsdetachement voor het bataljon Inniskillings, dat te Singapore in garnizoen ligt.

KLANK-STUDIO
Heeft U reeds Uw eigen stem gehoord?
Laat eens een plaat maken van Uzelf, U kunt Uw vrienden en kennissen een aardige verrassing bezorgen.
Zeer lage prijzen
K. K. KNIES
Noordwijk 22 Batavia-C.
Telf. Wl. 2711.

Is het U werkelijk ernst
om te bezuinigen?
KOOPT DAN BIJ ONS
Uw geneesmiddelen, Schoonheidsmiddelen, huishoudelijke artikelen.
Vele artikelen verlaagden wij wederom belangrijk in prijs!
Wij garandeeren U snelle bediening, coulante behandeling, degelijk Holl. vakkennis, terwijl onze artikelen van prima kwaliteit zijn.
APOTHEEK „DE GEDEH"
TEL. WEL. 272 = 2208 — PASAR BAROE

RADIO
Leveren wij momenteel zoo lang de voorraad strekt, tegen zeer verlaagde afbetaling
ERRES K.Y. 110
ERRES K.Y. 214
ERRES K.Y. 212 (Super)
PHILIPS 331A Haal de Wereld in Uw huis
PHILIPS 334A (Super)
Met een jaar garantie van den Importeur.
Tweedehandsch Radio - toestellen in Huur verkrijgbaar.
Wij repareeren alle soorten Radiotoestellen.
Zoo gij nog geen Lid zijt van de Bataviasche Radio Vereeniging, kunt U zich bij ons opgeven.
N.V. PIANO- EN MUZIEKHANDEL KOK
Batavia-C., Rijswijk 19 — Bandoeng, Bragaweg 29

Nederlandsch-Indische ESCOMPTO
MAATSCHAPPIJ N. V.
OPGERICHT IN 1857 — HOOFDKANTOOR TE BATAVIA
KOOP EN VERKOOP VAN
WISSELS
OP BINNEN- EN BUITENLAND
REISCREDIETBRIEVEN EN TRAVELERS CHEQUES

VOETBALWEDSTRIJD BELGIË — HOLLAND
OP ZONDAG 29 MAART a.s.
Dit evenement kunt U rustig gezeten in Uw clubfauteuil, meemaken als U even Welt. 1218 opbelt.
Wij plaatsen het toestel — Wels plaatst de bal: Bakhuys schiet 'm er keihard in — U brult luidkeels mee.
Belt dus even op Welt. 1218 de Java Foto Centrale VAN DINTER met zijn bekende prima Service
en U hebt een allergenoeglijksten Zondagavond

EURASION POLITIE
De eerste 10 man
TE SINGAPORE OPGELEID.

In het politie-corps van de Straits Settlements zijn thans ook 10 plaaten door Eurasions bezet, na een opleiding te Singapore.

NATUURRESERVAAT
Konings Belangstelling
ONDERZOEK NAAR DIERENLEVEN.

Te Singapore is aangekomen Sir Thomas Comyn-Platt, die ten behoeve van de Vereeniging voor het Behoud van het Dierenleven in het Britsche rijk in Malaya een onderzoek zal instellen naar den wildstand.

Koning Edward VIII verzocht hem ook een bezoek te willen brengen aan het terrein geschonken door de sultans van Pahang, Trengganu en Kelantan, dat bestemd is om te worden ingericht als een nationaal dierenreservaat, ter herinnering aan het zilveren regeeringsjubileum van wijlen koning George V.

Koning Edward had de hoop uitgesproken, dat sir Thomas bij zijn terugkeer in Engeland hem zou kunnen rapporteeren, dat het denkbeeld op den weg naar verwezenlijking was.

ARMENZORG
Van Singapore Rotary
GELD EN RIJST.

De Rotary Club van Singapore heeft tot dusver 14050 dollars en 92.895 katties rijst onder de armen van Singapore uitgedeeld.

CHARLIE'S RUMBA
In openbare Danszaal
MET PAULETTE.

Charlie Chaplin heeft te Singapore in het New World Cabaret met Paulette Goddard een dansje gedaan. Hij danste eerst tusschen de andere dansenden in, doch toen dezen zagen, dat hij een nieuwe rumba vertoonde, welke te Singapore onbekend was, staakten de andere paartjes het dansen en bleven naar Charlie kijken, die rustig den dans beëindigde.

KWARTAAL-DIVIDEND
Fraser & Neave's
DRIE PROCENT.

Fraser & Neave Ltd. te Singapore, de bekende fabrikanten van verfrisschende dranken hebben een kwartaal dividend van 3% uitgekeerd. F. & N. hebben ook belangen bij een groote drukkerij en bij een bierbrouwerij.

DE ROODEN
Aanval op Taiyuan
IN SHANSI.

Taiyuan, de hoofdstad van Shansi, loopt gevaar van door de Rooden te worden ingenomen. De stad wordt in staat van tegenweer gebracht.

DE KARAKORUM
Fransche Expeditie
BERG VAN 26.000 VOET.

Er wordt een Fransche expeditie uitgerust naar het Karakorum-gebergte. De expeditie zal staan onder leiding van den heer de Segogne. Het bijzondere doel van deze expeditie is een bepaalde, tot dusver onbekende hoogte van 26.000 voet te verkennen.

AAP ME GELD
Stal 10.000 Rupees
THANS ONVINDBAAR.

Te Cawnpure is een aap er van door gegaan met een bundel vodden en een pakje, waarin zich 10.000 rupees bevonden. De aap is onvindbaar. De eigenaar ontroostbaar.

LUCHTVERDEDIGING
Betaald door Huiseigenaren
IN KWANGTUNG.

Huiseigenaars moeten in Kwangtung de helft van de door hen ontvangen huur-bedragen voor een maand afdragen voor de luchtverdediging van hun provincie. In Kwangtung liggen de steden Canton, Swatow, Fatshan e.a.

CONTRABANDA
Van Jap. Oorlogsschip
DOOR CHINEEZEN AANGEHOUDEN.

De Chineesche haven-autoriten van Amoy beweren bewijzen te hebben, dat een Japansch oorlogsschip goederen trachtte te smokkelen.

De Chineezen hielden twee lorries aan, welke van het bewuste schip kwamen. De eene lorrie wist te ontkomen, de andere werd onderzocht en bleek contrabande te bevatten.

GOUD-EMBARGO
In Kwangtung
BOVEN 200 DOLLARS.

In de Chineesche provincie Kwangtung is een embargo op goud gelegd. Reizigers mogen niet meer dan 200 dollars aan goud uit het land meenemen.

---

70 MENSCHEN VERBRAND
Van Pelgrimbooten
100 GEWONDEN.

Zes pelgrimbooten zijn verbrand bij Kongmoon. Daardoor zijn 70 menschen omgekomen en honderd gewond.

POLITIEKE EN ECONOMISCHE MALAISE IN JAPAN.

De moord als politiek instrument.

De recente bloedige gebeurtenissen in Japan geven het *Vad.* aanleiding tot de volgende bespreking van de oorzaken, die hebben geleid tot het vermoorden van vooraanstaande staatslieden.

„Ten slotte moet ik ook nog een en ander zeggen over moordenaars", zoo schrijft de hoofdredacteur van de, in't Engelsch verschijnend, *Osaka Mainichi* in een beschouwing, welke een paar weken geleden verscheen. „Het aantal politieke persoonlijkheden, die vermoord werden, is sinds de Meyi-restauratie vrij groot geweest in dit land. Moord is zeer zeker nooit iets, waarop men trotsch zou kunnen zijn. Het feit, dat er zooveel politieke moorden hebben plaats gehad in dit land, is het gevolg van allerlei jammerlijke euvelen, welke met de te snelle ontwikkeling van het land gepaard gingen. In ieder geval komt men bij de beschouwing van al die moordaanslagen tot de conclusie, dat het hier om heel andere dingen gaat dan bij de moorden in andere landen.

Elders worden er weliswaar ook moordaanslagen gepleegd ter wille van een partij-ideaal en uit trouw aan een beginsel; in Japan echter is de politieke moord vrijwel altijd de uiting van een brandenden hartstcht der loyauteit. Natuurlijk zijn die politieke moorden, goed beschouwd, daden van opstand tegen het gezag, waar verdienstelijke mannen het slachtoffer van worden; dit feit verraadt de verkeerde redeneerwijze der moordenaars. De drijfveer van al die moordenaars echter is de loyauteit.

Wijlen Prins Tosjimichi, een van de groote mannen uit den eersten tijd der Meyi-periode, heeft een roemrijke carrière gehad in Japans historie. In 1877 werd hij vermoord door Ichiro Sjimada. Sjimada vermoordde den Prins, omdat hij meende, dat diens regeering niet in overeenstemming was met het beginsel der loyauteit. Men vond een brief op Sjimada, waarin verklaard werd: Na zorgvuldig onderzoek van de tegenwoordige situatie van het land is het mij gebleken, dat de decreten en wetten niet beschouwd kunnen worden als uitingen der overtuiging van Zijne Majesteit. Evenmin gaan zij uit van de openbare meening onder de boeren en de massa van het volk. Zij zijn slechts het product der manipulaties van enkele ambtenaren in invloedrijke posities ... De Japansche journalist voegt daar nog aan toe: Alhoewel er hier over de openbare meening gesproken wordt — iedereen sprak daar nu eenmaal over in dien tijd — is het toch vooral de gedachte der loyauteit, die duidelijk wordt aangetoond als de drijfveer tot de daad. Bij den moord op den eerste-minister Inoekai in 1932 werden de moordenaars veroordeeld als rebellen tegen de wetten van den Staat. Niettemin werd algemeen erkend, dat mannen onder invloed van hun groote liefde tot den keizer gehandeld hadden".

Men heeft indertijd, à propos van het oude regiem te Konstantionopel en van den toestand in andere Oostersche landen, dikwijls gesproken over „een despotisme, getemperd door moordaanslagen". Japan heeft sinds de restauratie en de aanvaarding van het Westersche constitutioneele stelsel den moordaanslag gekend als een instituut tot tempering en aanpassing van het constitutioneele stelsel.

Gruwelijk! Inderdaad gruwelijk. Met oordeelen en veroordeelen alleen komen we echter niet veel verder. In de periode dat West-Europa zelf van den feodalen maatschappijvorm naar den meer modernen rechtstaat onder streng centraal gezag evolueerde, zijn er dingen gebeurd, die stellig niet minder gruwelijk waren. Natuurlijk moet men voor alles naar zedelijke maatstaven oordeelen, maar daarmede dienen dan ook de omstandigheden en de moeilijkheden gemeten te worden. Trachten wij vòòr alles te begrijpen.

De vermeerdering der bevolking.

De bevolkingsquaestie blijft hoofdzaak. Ieder jaar komen er 900.000 á één millioen Japanners bij. Eenige maanden geleden is er een felle campagne gevoerd in de *Times;* een strijd per ingezonden stuk. Waarom komen er ook zooveel? vroegen sommigen, terwijl anderen meenden te moeten opmerken, dat het groote aantal wel eenig recht gaf op meer ruimte. Waarom komen er ook zooveel? Het neomallusianisme is een van de krachtigste uitingen van het geestelijke ... imperialisme van West-Europa. Zoo iets zou alle tradities van het Japansche volk ondermijnen, aanvreten. Ook wij gelooven dat Japan op den duur tot rationaliseering van de bevolkingsvermeerdering zal komen, n.l. onder invloed van dezelfde omstandigheden, welke daartoe in Europa geleid hebben. Er zijn reeds teekenen, die daar op wijzen. Intusschen kan men daarvan geen redding uit den tegenwoordigen nood verwachten. Het proces werkt slechts langzaam. Tien à vijftien millioen kinderen van thans zullen tot gezonde mannen en vrouwen opgroeien. Zij zullen om werk of om land vragen. Intusschen neemt het stertecijfer af, dank zij de, bij Europa vergeleken nochtans zoo geringe welvaart. Land is er niet meer. Reeds thans is het gemiddelde boerenbedrijf veel kleiner dan dat van de dichtst bevolkte Europeesche landen. En de industrie? Er werken op dit oogenblik slechts 2.5 millioen Japanners in de fabrieken. In verband met de, tot het uiterste doorgevoerde, rationaliseering behoeft verdere uitbreiding van de industrie nog geen vergrooting van het aantal arbeiders te beteekenen. Men kan minder rationaliseeren. Inderdaad, maar dan worden de productiekosten hooger en wordt de toch al zoo moeilijke afzet nog moeilijker.

Een land van ultra-Industrie.

Japan is een land van ultra-moderne industrie en toch ook weer geen volkomen kapitalistisch land. Günther Stein, die sinds langen tijd in het Verre Oosten verblijft en verleden jaar een uitstekend Engelsch boek over de Japansche economie heeft geschreven, spreekt over „semikapitalisme". Het kleinbedrijf, ja de huisnijverheid, neemt nog een groote plaats in, in de Japansche volkshuishouding. Het dwergachtig kleine bedrijfsstelsel op het platteland dwingt millioenen boeren er toe, samen met hun vrouw en kinderen, al den tijd dien het boerenbedrijf niet opeischt, op andere wijze te werken. De productie van natuurlijke zijde is eigenlijk geheel als bijbedrijf van den landbouw te beschouwen. Vroeger was dit een zeer rijke bron van inkomsten voor het volk. Aan Amerika kon men voor meer geld zijde leveren dan men noodig had om de katoen te betalen. Thans is dat anders, de prijzen zijn sterk gedaald en de luxe is veel verminderd. Japan voert meer Amerikaansche katoen in dan het uit zijn zijdeverkoop naar Amerika betalen kan. Weer een oorzaak van verarming.

Behalve dit bijwerk van de boeren en van hun familie — de arbeidsters in de textielnijverheid, die als pensionaires van het bedrijf leven, zijn vrijwel allen meisjes van het platteland — heeft men ook nog productie van tal van zeer kleine industrieele onderneminkjes met vijf of zes arbeiders of nog minder. Dikwijls ook familieondernemingen. Ook daar wordt dan voor de wereldmarkt gewerkt. Japansche potlooden, Japansche parasols, Japansche vulpenhouders, enz. enz., worden aldus gefabriceerd. Fietsen zijn in de laatste jaren een vrij groote rol gaan spelen in den Japanschen export. Fietsen van tien of vijftien of hoogsten twintig gulden. Er zijn er ook van twee rijksdaalders. Die van twintig gulden schijnen zeer goed te zijn. Stein bezocht een van de beste fabrieken. Er werkten slechts 230 man, waarvan een gedeelte nog huiswerkers waren. De loonen bedragen tien à vijftien gulden per maand. Men werkt tien uur per dag met twee vrije dagen per maand. De geest onder de arbeiders was uitstekend. Men zingt er een lied ter verheerlijking van den arbeid en van de arbeiderskameraadschap.

De welvaart.

Werkzaam en handig is het Japansche volk in hooge mate. Soberder dan men hier in West-Europa voor mogelijk houdt. Er heerscht, naar onze maatstaven gerekend, een angstwekkend gebrek aan vetten en aan eiwit-stoffen. Een enquête, een paar jaren geleden door de Economische Commissie van den Volkenbond ingesteld, heeft daarover tal van gegevens verzameld. Een geluk voor de Japanners is, dat ze wat kleiner zijn dan de Europeesche arbeiders; ze kunnen het met iets minder voedsel doen. Ook dit is een factor in den strijd om de internationale markt. Maar ook wanneer men daar rekening mee houdt, blijft het feit van de ondervoeding bestaan.

Is het dan zoo slechts gesteld met de volkswelvaart in Japan? Welvaart is een veelomvattend begrip. De voeding alleen doet het niet. De Japanner leeft zeer eenvoudig, maar voelt zich nog steeds aan de cultuur verbonden. Ook de eenvoudigste arbeider is niet vervallen tot die diepte van de proletarische hel, welke in de Westersche groote steden eenige tientallen jaren geleden kon worden geconstateerd. Althans tot nog toe niet. Dreigt dit anders te worden? De roode partijen, die zich van de tradities afwenden, hebben een betrekkelijk groot succes gehad bij de jongste verkiezingen. De welvaart, die na 1914 sterk gestegen was, is thans weer gaan dalen. In 1926 was het gemiddelde loon in goederen omgezet 55 pct. hooger dan in '14; na 1926 is dit loon, vooral in verband met de daling der goederenprijzen, nog verder gestegen tot 82 pct, van wat het in 1914 was. In 1931 echter kwam de reactie; het is nu opnieuw 8 procent gedaald. Het ligt dus nog een heel stuk boven het peil van voor den oorlog, maar het hoogtepunt is gepasseerd en met beklemming vragen velen zich af, wat de toekomst wel brengen zal. De toekomst met den jaarlijkschen millioenenaanwas der bevolking, die eten moet en werken wil en met de steeds grootere moeilijkheden op de buitenlandsche markten.

Organisatie der voortbrenging.

Betere binnenlandsche organisatie en breedere politieke machtsbasis is het redmiddel, dat de nationalistische jongeren aan de hand doen. Ordening is ook in Japan een tooverwoord voor zeer velen. Er zijn in een aantal wetten vooral sinds 1931 al verschillende ordeningsbeginselen door de overheid ingevoerd; er is een wet waardoor de groote industrie (ijzerstaal, cement, enz.) in een onder staatscontrôle staande trust wordt georganiseerd. De regeering kan die ondernemers welke zelfstandig zouden willen blijven, dwingen tot de trust toe te treden. Er is een wet met gelijke strekking tot organisatie van de middengroote en kleinere industrie in zoogenaamde associaties. Ook de landbouw probeert zich in dergelijke associaties te organiseeren en doet een beroep op staatsregeling. Even groot als in de producttie zelf schijnt de bedrijvigheid op het veld der organisatie. Aan alles wordt gedacht; zoo is er in tal van dorpen bv. heel wat bereikt ter vereenvoudiging en economische regeling van begrafenisplechtigheden en huwelijkfeesten.

Maar een, door dien ordeningswil niet te beheerschen element is de geweldige groote macht der drie of vier reusachtige handelsconcerns, zoolas dat der Mitsoei. Die concerns maken enorme winsten. Zij zijn nauw verbonden met de wereld der politieke machthebbers. Dit kan wel niet anders, daar hun bedrijf van beslissenden invloed is op het leven van land en volk. Maar de jeugd, de jonge officieren vooral, die iederen dag bereid zijn voor land en volk te sterven, worden getroffen door de tegenstellingen tusschen de groote winsten der concerns en de misère van het volk. Dat kan de keizer niet willen! De roep is nu, dat het leger den keizer in staat moet stellen door betere organisatie de welvaart van de breede massa te verhoogen; als het noodig is, wil het leger daartoe ook tegen andere volken te velde trekken.

Een NOMOSSPUIT zij Uw geweer,
Dan hebt Gij geen muskieten meer!

Nieuwste verdelgingsmiddel tegen ongedierte
Onschadelijk voor menschen en huisdieren
Moordend voor vliegen, muskieten, enz.
Onovertroffen uitwerking
Sterk concurreerend in prijs.

HET BESTE — **NOMOS** — HET GOEDKOOPST
Neemt een proef
en ook U zweert
voortaan bij **NOMOS**

Per blik van 32 oz. f 1,25 — 16 oz. „ 0,75 — 8 oz. „ 0,40

Verkrijgbaar bij Uw langganan.

Importeurs:
Firma LAUW TJIN
Batavia — Bandoeng — Semarang — Soerabaia

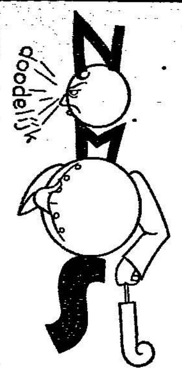

Une femme Coty.
Une femme Chérie.

IN ALLE HUIZEN
HYGENOL
het meest doelmatige desinfectiemiddel

VENDUBEDRIJF „KRIJNEN"
Secretarieweg 7 Tel. 3050
MORGEN.
VRIJDAG 27 MAART
VENDUTIE
ten huize van den WelEdG. Heer
W. Heisterhagen
Hfd. vertwg. Continental Banden en Rubber Mij.
Westerpark 7.
van een **buitengewoon artistieke, moderne inboedel,** alles in één stijl en 1ste kl. werk, uitgevoerd naar speciaal ontwerp bestaande uit: **Kantoor-zitkamer, eetkamer, heeren- en dameskleedkamer en slaapkamer.**
Uitvoerige specificatie reeds in de „Ochtendpost" v. 24 Mrt.
Kijkdag
HEDEN DONDERDAG
van 9—12 u. en 5—8 u.

DINSDAG 31 MAART
ten huize van den WelEdG. Heer
J.J.C. Klaassen
Empl. Droogdokmaatschij.
BATOETOELIS 3.
Kijkdagen
Zondag 29 en Maandag 30 Mrt. van 9—12 u. en 5—8u.

Indische Kruiden
van
MEVR. KRAJENBRINK
Malang. Patent 12515

ABDOMIN, dikke darm-ontsteking (Ind. panes-dalam), diarrhee, ameube dysenterie.
AGENTIA, zenuwzwakte, uitputting, slapeloosheid. ALBUMA, eiwit in urine, waterzucht.
ASTMATA, asthma, bronchitis, kinkhoest.
DIABETA, suikerziekte. HEPAR, leverziekten, geelzucht. PANAS, malaria. RHOIDIN, aambeien (bijbeh. zalf per potje f 1.50).
RENNA, niersteen, galsteen. RUMA, jicht en rheumatiek. STOMALIN, maagstoringen, slechte spijsvertering. VENA, ontsteking slijmvlies, nierbekken- en blaasontsteking, spruw, puisten. VENERA, geslachtsziekten. Prijs per blik van 1/3 ko. f 4.— halve bl. f 2.25.
LAXA gegarandeerd onschadelijke en zeker werkende VERMAGERINGSKRUIDEN per bl. van 1/4 ko. f 3.80, halve bl. f 2.—
POUDRE "DE BEAUTÉ per doos f 2.50.
DONKERROODE KRUIDENTANDPOEDER p. bl. f 0.75.

Verkrijgbaar in apotheken en drogisterijen in Indië en Nederland.

Bezuinigt !
Logeert in
HOTEL CRAMER
Molenvliet Oost 35 — Telefoon 2100 Wl.
Uitstekende tafel. Luchtige kamers.

Spoed te koop
in pracht conditie verkeerende:
1936 Willy's 77 Sedan (nieuw).
1935 Baby Ford Sedan.
1932 Willy's Overland touring.
1932 Hillman Minx „
1932 Ford 4-cyl. „
1931 Chrysler 66 2-seater.
1931 Ford 4-cyl. 4-deur Sedan.
1931 de Soto 6-cyl. touring.
1930 Plymouth Sedan
1930 Erskine „
Billijke prijzen; desgewenscht op afbetaling.
Sluisbrugstr. 55 — Batavia-C.

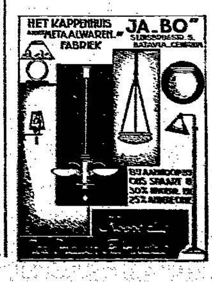

ontvangen de
1e zending van de
voorjaarscollectie 1936
dames bally schoenen
een geheel nieuwe sortering
van 15 elegante modellen.
zijde — leder — suède en linnen.
lage en hoge hakken.
pumps en bandschoentjes.
9.75 tot 14.75
alleenverkoop **java stores**

KLAMBOE-TULLE

MOET STERK ZIJN

Koopt daarom onze TULLE, Merk „OLIFANT" Dubbel geweven van getwijnd garen.

250 cm BREED | SUPERIEUR 75c. per el. | 1ste KWALITEIT 65c. per el.

BATAVIA - BANDOENG **BONEFAAS**

JOD-KALIKLORA

De betere Tandpasta,

Het dagelijksch gebruik van deze jodiumhoudende tandpasta maakt niet alleen de tanden mooi wit, doch voorkomt alle tand- en tandvleesziekten, zooals de gevreesde

PARADENTOSE.

Gebruikt daarom allen Jod-Kaliklora tandpasta.
Prijs f 0.40 per tube.
Queisser & Co., Hamburg.

Imp. ELLINGER & Co.
Weltevreden — Soerabaia.

Hoe, waar, wanneer? Het blijft alles vaag. Maar de stemming van in een wanhoopige situatie te verkeeren leeft in zeer breede kringen van het Japansche volk.

Tot nog toe heeft men den uitvoer steeds kunnen uitbreiden. Telkens is men er in geslaagd nieuwe markten te veroveren, wanneer de toegang tot oudere markten ontzegd werd of al te zeer bemoeilijkt. In de heele wereld werkt die Japansche invoer als een revolutionneerend element. In enkelejaren tijds is de uitvoer van Japansche katoentjes tweemaal zoo groot geworden als die van Manchester, welke zoo langen tijd de heerschende positie in de wereld heeft ingenomen. Sinds 1930 is de productie van kunstzijde in Japan vervijfvoudigd. Binnenkort zal ze even groot zijn als die van Amerika. In de laatste maanden heeft de aluminiumindustrie een enorme uitbreiding gekregen. In de heele wereld verschijnen er Japansche parapluies en parasols op de markt. Over Japansche vulpenhouders en fietsen spraken wij reeds. Thans worden er ook automobielen uitgevoerd. En zelfs zelfuitgevonden machines. Op niets zijn de Japanners zoo trotsch als op het feit, dat er in Manchester met Japansche machines gewerkt wordt. Langen tijd heeft de Japanner het werk van anderen afgekeken. Thans zoekt en vindt het jonge volk zélf nieuwe methoden. Enkele dagen geleden bracht het *Berliner Tageblatt* een bericht uit Tokio over een sensationeele uitvinding voor de ijzerindustrie; men zou voortaan met behulp van zekere electrische golven het erts zonder hoogoven kunnen bewerken en een veel hooger rendement krijgen ... Alleen maar sensatie? De tijd zal het leeren.

Overal wordt de vrede verstoord door die alles aangrijpende activiteit. wereld klaagt. Maar de consumenten koopen. Men moet ook de goede zijde zien. Eene geneeskundig rapport over Tanganjika constateert, dat de goedkoopste van de Japansche schoenen veel meer dan alle overheidsmaatregelen heeft kunnen bereiken tegen de plaag van den mijnworm ... Ons Indisch Gouvernement heeft trouwens die goede zijde van den Japanschen invoer niet over het hoofd gezien. Met kracht worden de eigen belangen tegen een al te groote opdringerigheid verdedigd. Maar dat de bevolking in dezen tijd zoo goedkoop gekleed kan worden, is een voordeel. Sinds 1934 is Ned.-Indië de groote afnemer van Japansche stoffjes.

Maar het blijft voor de Japanners een zeer zware strijd. Zuid-Amerika bood eenige uitkomst. Maar er kwam verzet. In San Salvador werd er in 1935 voor 2.3 millioen yen ingevoerd. Voor een klein land als San Salvador was dit een heele hoop. De regeering van het land heeft echter maatregelen genomen. In '35 was de Japansche invoer nog slechts 70.712 yen groot. In Cuba daalde de invoer van 9.9 millioen yen in '34, tot 5 millioen in '35. Met Columbia heeft Japan een actieve handelsbalans van meer dan 9 millioen in 1934 en van bijna 8 millioen in '35. Maar ook daar overweegt de regeering eenige maatregelen ter beperking van den Japanschen invoer.

Zoo is het in tal van landen. Wij geven tot slot nog een bericht uit Belgrado:

In het afgeloopen jaar bedroeg de Zuid-Slavische uitvoer naar Japan slechts 223.000 dinar, waartegenover een invoer uit Japan van niet minder dan 29.7 millioen dinar stond. Tegenover 1934 is de Japansche invoer in 1935 in volume meer dan verdubbeld. De toenemende Japansche dumping levert een ernstig gevaar op voor den West-Europeeschen industrieelen export, want Japan levert aan Zuid-Slavië reeds sedert lang niet meer alleen de bekende inferieure dumpingsartikelen, zooals katoenen stoffenconfectie, speelgoed, e.d., doch ook electrische gloeilampen, verschillende rubberwaren, chemicaliën en andere producten, die Zuid-Slavië vroeger uit West-Europa betrok.

Aldus de situatie. Waar ligt de oplossing? In „loyalistische moorden" is ze wel niet te vinden. In een oorlog ook niet, Vrijhandel? Wie waagt het? Maar wat dan wel?

CHEMISCHE OORLOG

door
C. A.

IV

Heden en de toekomst.

Zullen in een toekomstige oorlog chemische strijdmiddelen worden gebruikt?

Niettegenstaande de thans bestaande verbodsbepalingen, om de chemische oorlogvoering afgeschaft te krijgen o.a.: „Artikel 171 van het verdrag van Versailles, het Washingtontractaat van Februari 1922 enz.", zal men toch rekening moeten houden met het feit, dat geen enkel land de risico zou durven loopen onvoorbereid te ondervinden, dat een vijand in strijd met de overeenkomst toch gas gebruikt. De uitwerking van gas is zoo groot dat een aanvoerder ongetwijfeld daarvan gebruik zal maken wanneer hij overtuigd is, te doen te hebben *met een ONGEOEFENDEN* vijand. Het publiek noemt den chemischen oorlog iets vreeselijks, in elk geval vreeselijker dan den wapenoorlog. Deze meening is ontstaan uit de eerste Duitsche gaswolkaanvallen, toen de vijand dezen geheel onbeschermd moest doorstaan. Als wij de verliesstatistiek nagaan dan blijkt dat de chemische oorlog niet zoo vreeselijk is als de wapenoorlog. Laten we de verliescijfers van ..... eens *nader* beschouwen. Buiten gevecht gestelden ± 274200 waarvan ± 74570 gasziekten. Van de gasziekten stierven er ± 1199 en het overige aantal dooden bedroeg ± 48060.

Welke chemische strijdmiddelen kan men in een toekomstige oorlog verwachten? Hierop is moeilijk een antwoord te geven, maar men zal zeker rekening moeten houden met de reeds bestaande strijdgassen.

Oorlogsgassen.

Indeeling:
1) Verstikkende gassen-werking v.n. op de longen.
2) Blaartrekkende gassen-werking v.n. op de huid.
3) Niezen verwekkende gassen-werking v.n. op de bovenste luchtwegen.
4) Tranen verwekkende gassen-werking v.n. op de oogen.
5) Vergiftige gassen-werking v.n. op het bloed.

Werking:
1) Deze stoffen tasten de longblaasjes aan. De wanden der longblaasjes worden doorlaatbaar voor vocht, waardoor de longen zich met bloedwei vullen. Het hart krijgt veel werk en wordt onvoldoende van zuurstof voorzien. In de eerste drie

The Batavia Weekly News.

PUBLISHER: JOHN KAPPEE. TEL. 582 WELT.

EDITORIAL AND BUSINESS OFFICE: GOENOENG SAHARIE No. 46 — BATAVIA-CENTRUM. —

EDITOR: G. G. VAN DER KOP. TELEF. 583 WELT.

Batavia-C., March 1936.

Gentlemen,

Whereas it has come to our knowledge that there is a considerable demand among the non-Dutch speaking residents of Netherland India for a regular supply of local Netherland Indian as well as foreign news as circulated bij the Dutch press in this country, we have decided to meet it by the publication of a weekly summary of such news in the English language.

„The Batavia Weekly News" will contain a summary of general local as well as of foreign news, the latter mainly respecting the countries adjacent to Netherland India and, furthermore, sections devoted to such subjects as: „Commerce and Industry"," Railroad Developments", "Roadbuilding", "Waterpower and Electricity", "European as well as Native Cultivations", etc.

We will find occasion also to feature special articles on subjects which may be of timely interest to certain groups of our readers.

Our general object shall be to make it possible for the non Dutch reading residents of Netherland India to remain informed about events in Netherland India without any special effort, and to publish in addition such news about the adjacent countries, as may be of interest to our readers and our space will permit. We expect furthermore that such a weekly news summary will prove to be also a valuable source of information about Netherland India abroad.

"The Batavia Weekly News" will be edited by Mr. G. G. van der Kop, former Editor of the monthly magazine "Inter-Ocean", Batavia correspondent of the "Philippine Magazine" of Manila, etc.

Its size will be simular to that of the popular "Green" "Ochtend Post".

We enclose subscription form and shall be very pleased to enter your name to the list of our regular subscribers.

We are, Gentlemen,

Very respectfully yours,
John Kappee.
Publisher.

Subscription rates:
f 3.— quarterly
„ 5.50 semi-annual
„ 10.— annual

FEUILLETON.

NORA DE VALSCHE ERFGENAME.

OF

De kwellingen eener moeder

door

ENRICO DE NOVARA.

23)

Daarna vertelde hij wat Nora gedaan had.

Aandachtig luisterde Florence, hoewel zij alles reeds lang wist.

Hoe verbaasd was zij echter toen zij hoorde dat Nora den vorigen avond in het park ontdekt had, dat Suzanne leefde.

Eindelijk wist zij wie de geheimzinnige zieke was!

— Ik vermoedde reeds dat het Suzanne was, die door gravin Louse hier verborgen werd gehouden, zeide zij.

Verwonderd keek Jérome haar aan.

— Wist gij daar iets van?

— Ik wist alles.

Daarop vertelde zij dat zij Bertrand de Boncourt ontmoet had en wat deze haar verteld had.

— Gij wist dus hoe schuldig Nora was! riep hij uit. Waarom hebt gij mij het niet meegedeeld?

Zij haalde de schouders op.

— Moest ik als aanklaagster tegen uw vrouw optredeen, zonder dat ik daarvoor de noodige bewijzen had? Het was iets anders geweest als men op het lijk dat litteeken had gevonden, waarover de Boncourt gesproken had. Dan was het bewezen dat Suzanne dood was en uw vrouw een valsche rol speelde.

„Zooals de zaken thans echter stonden, was er geen enkel bewijs voorhanden. De waarheid zou dan ook niet aan het licht zijn gekomen, indien Nora u niet zelf haar schuld had bekend.

Met een strak gezicht had Jérome geluisterd.

— Nu zijt gij van alles op de hoogte, Florence. De rechtmatige erfgename van den overleden graaf leeft, doch is ontoerekenbaar.

„Doordat zij niet met mij in het huwelijk trad, verandert hier de heele stand van zaken. Volgens het testament komt mij nu een bedrag toe van vijftigduizend franken. Natuurlijk doe ik hiervan afstand ten gunste van Suzanne.

„Het overige behoort van heden af aan u en uw broeder, want gij zijt thans de rechtmatige erfgenamen van Valmont.

Deze tijding trof Florence zóó onverwacht, dat zij een oogenblik roerloos bleef zitten.

Eindelijk drong het tot haar door, welk een reusachtig geluk haar in dit uur te beurt was gevallen. Zij was echter te slim om haar blijdschap te toonen, maar hield zich heel kalm.

Thans was Jérome weer vrij, daar zijn huwelijk met Nora onwettig was. Nu zou het haar, de rijke erfgename, niet zwaar vallen, Jèrome voor zich te winnen.

Zij begon handig komedie te spelen.

— Het is wel een groot geluk, dat mij ten deel valt, nadat ik nooit iets anders dan armoede en ontberingen heb gekend,zeide zij, terwijl zij het hoofd boog. Toch kan ik mij er niet van harte over verheugen, daar het ten koste gaat van u en uw arme vrouw.

„Wat zij ook misdaan heeft gij moet niet vergeten dat zij door haar stiefmoeder letterlijk daartoe gedwongen is. Deze heeft haar bovendien ook nog bedrogen, door te verzwijgen dat Suzanne in leven is. Zoodra Nora dit vernam, heeft zij alles bekend.

„In mijn oogen is zij een slachtoffer van de omstandigheden. Daarom heb ik diep medelijden met haar.

Zij lette schijnbaar niet op de afwerende beweging, die Jérome maakte.

— Hoe kan ik mij verheugen in mijn rijkdom, als ik weet dat gij armoede lijdt? ging zij voort. Neen, die gedachte kan ik niet verdragen. Wij blijven hier tezamen en gij blijft heer van Valmont.

Vastberaden schudde Jérome het hoofd. Hij had niet gedacht dat Florence zoo onbaatzuchtig was. Ontroerd keek hij haar aan.

— Ik weet dat gij het goed met ons meent, maar ik kan uw edelmoedigheid niet aannemen. Arbeid is geen schande.

„Het is zelfs noodig voor mij, dat ik hard aan het werk ga. Dan zal ik misschien eerder heenkomen over dezen zwaren slag, die mij getroffen heeft. Als gij voor de arme Suzanne iets wilt doen, dan is dat natuurlijk iets anders.

Zij gaf de gedachte, dat hij op Valmont zou blijven, echter nog niet op. Dat zou de beste manier zijn om hem langzamerhand in te palmen. Zij bleef er dan ook op aandringen.

— Doe het terwille van mij, Jérome, en blijf Valmont voorloopig nog besturen. Gij weet dat mijn broeder in het buitenland is. Op het oogenblik weet ik niet precies waar hij verblijft houdt.

„Eer ik hem bericht heb gestuurd over de erfenis en hij van overzee hier komt, kunnen er maanden verloopen. Wie kan intusschen hier de leiding op zich nemen, als gij het niet doet? Ik weet immers van al die dingen niets af!

„Beloof mij tenminste dat gij zoolang op Valmont zult blijven, totdat mijn broeder hier is.

Smeekend keek zij hem aan. Zij zag er zóó hulpeloos uit, dat hij er door geroerd werd en het niet over het hart kon brengen, haar verzoek te weigeren. Hoewel aarzelend, stemde hij tenslotte toe, Valmont verder te besturen totdat haar broeder zou zijn aangekomen.

Florence bedankte hem daarvoor met een stralenden glimlach.

— Als mijn broeder Hugo hier is, zullen wij wel voor Suzanne en haar ongelukkige moeder zorgen. Alleen mag ik daarover beslissen. Ik heb de toestemming van mijn broeder noodig voor alles wat ik doe. Wat moe er echter van Nora worden?

Een koude uitdrukking kwam in de oogen van den graaf. Somber haalde hij de schouders op.

— Zij moet boeten voor hetgeen zij misdaan heeft! antwoordde hij kort-af.

Florence sloeg haastig de oogen neer. Hij mocht niet zien met welk een vreugde zijn woorden haar vervulden. Jèrome deed blijkbaar reeds al zijn best, het beeld van Nora uit zijn hart te verbannen.

Des te beter! Zij had reeds veel gewonnen, doordat zij hem had overgehaald voorloopig nog op Valmont te blijven.

Met haar schooonheid en beminnelijkheid zou het haar wel gelukken, Nora geheel uit zijn hart te verdringen. Als zij zoover was, zou zij hem ook wel veroveren, waarmede haar innigste wensch vervuld zou worden.

Hij zou immers dwaas zijn als hij niet met beide handen toereep en de rijke erfgename huwde! Daardoor bleef hij in het bezit van Valmont, hij anders arm en eenzaam de wereld in moest trekken om den zwaren strijd tegen het bestaan op te nemen.

Jèrome was reeds naar de deur gegaan, toen hij zich weer tot Florence wendde.

— Ik heb u nog een verzoek te doen, zeide hij smeekend. Terwille van onze familie-eer dring ik er hij u op aan, geen ruchtbaarheid aan deze zaak te geven.

„Ik zal trachten er in te berusten, dat ik weer arm en ongelukkig geworden ben. Maar ik zou het nooit te boven komen, indien mijn naam besmet werd. De schuldige zal haar straf niet ontgaan, ook zonder dat de politie in deze zaak gemengd wordt. Kan ik op uw stilzwijgendheid rekenen?

— Natuurlijk! Reeds terwille van u, zou ik Nora niet door de politie hebben laten vervolgen. Voor zoover het mogelijk is, blijft de zaak onder ons.

Hij drukte haar dankbaar de hand.

— Ik dank u van ganscher harte. Uw edelmoedigheid is als balsem op de wonden die mij geslagen zijn. Ik zal het nooit vergeten!

Hij had de kamer verlaten.

Florence stond nog steeds te kijken naar de deur, waardoor hij zooeven verdwenen was. Een zegevierende glimlach speelde om haar lippen.

Zij voelde zich reeds zeker van de overwinning.

BEDROGEN UITGEKOMEN.

Bertrand de Boncourt wachtte tevergeefs op een brief van de gravin. Hij begreep er niets van. Wat had het te beteekenen, dat zij niets van zich liet hooren?

Zij had hem stellig beloofd, hem te berichten wanneer zij met haar betalingen wilde beginnen.

Hij was woedend. Zij moest niet denken dat hij zich door haar om den tuin liet leiden! Hij had haar volkomen in zijn macht. Als hij één woord tegen Jérome zeide, was het uit met al haar geluk.

Hoe kon zij zoo dom zijn, terwijl zij wist dat voor haar alles op het spel stond! Als zij wilde dat hij zweeg, moest zij beginnen met haar belofte te houden.

De zaak was en bleef hem een raadsel.

Hij zou nog een dag wachten alvorens hij zijn maatregelen nam.

Toen er ook den volgenden dag geen brief van haar kwam, was zijn geduld uitgeput. Nu had hij geen medelijden meer. Hij zou haar toonen dat er niet met hem te spotten viel!

Innerlijk woedend ging hij naar het kasteel en vroeg de gravin te spreken.

Alvorens hij den graaf de waarheid onthulde, vond hij het beter haar te vragen waarom zij hem niet geschreven had. Wellicht was zij ziek geworden.

(Wordt vervolgd).

O-P-TJES

De regelprijs voor deze advertenties is f 0.20 met een minimum van 5 regels.

tegen koorts:
A C E T O S A L
RATHKAMP
per tube (20 tabletten) 25 cent.

TE KOOP:
Damesfiets, zoo goed als nieuw, voor *f* 15.— Brieven onder No. 1035 van dit blad.

HOTEL PENSION SHUTTE RAAFF
Telefoon 1548 Weltevreden. Een bonboekje op het middag- of avondeten (5 gangen) voor 2 personen *f* 30.— afgehaald en *f* 32.50 thuisbezorgd. Maaltijden van 3 gangen *f* 5.— minder. Elke maand versche kruidkoek uit Grouw (Friesland).

tegen hoofdpijn:
ACETOSAL
R A T H K A M P
per tube (20 tabletten) 25 cent.

Transport Onderneming „NIEBORG"
Noordwijk 41.
JE adres voor vervoer en emballeeren en transporteeren van verhuisboedels binnen en buiten Nederlandsch-Indië. Onder garantie. Tel. Wl. 5580.

GEMEUB. TE HUUR AANGEB.
p. 1 Mei a.s. groot heerenhuis (4 slaapk.) voor-tusschen-en achtergal., gar., stal) dicht bij het station Meester-Cornelis. Huurpr. *f* 45.— p.m. Geen billiken muren. Verder voor direct kleiner huis ongemeub. *f* 30.— p.m. Te bevr. Tfn. 1045 Batavia, na kantoortijd 139 cM.

MODERNE GOEDKOOPE
woningen te huur v. steen m. dakpannen, waterleiding, gas en electr. Huur *f* 15.— per maand. Te bevr. Tfn. 1045 Batavia, na kantoortijd 139 Mc.

tegen migraine:
A C E T O S A L
RATHKAMP
per tube (20 tabletten) 25 cent.

TEHUIS GEZOCHT:
Door werkende Dame met 3 kinderen, 11, 12 en 13 jaar. Maximum prijs *f* 100.—. Brieven onder No. 1039 v.d. blad.

GEVRAAGD:
Net meisje, goed kunnende naaien. Zich aanmelden Koningsplein Noord binnen 7.

TE KOOP
Complete Baby-Kamer, en Philips Radio 331a.
Te bevragen Scottweg 10b.

MUZIEK-ACADEMIE „MODERN"
o. l. v. W. KRAMERS
Wilhelminalaan 5
Vakkundige opleiding:
Viool-, Piano-, Saxophoon-, Clarinet-, Gitaar enz.
ZANG (Italiaansche methode).
Billijke tarieven.

GEVRAAGD:
Prima keukenmeid, voornamelijk bekend met Europeesche tafel. Aanbiedingen Salemba 65 Paviljoen.

GEVRAAGD.
Een handig meisje, bekend met 't modevak, maat nemen en goed naaien. Salaris *f* 10.— + 10% v.d. winst. Br. onder No. 180 Reclamebureau de la Mar, Batavia-Centrum.

TE KOOP GEVRAAGD
Malthezer Leeuwtje (Teefje) m/stamboom. Aanbiedingen Hotel des Galeries, kamer 7.

TE KOOP AANGEBODEN:
Singer Touring 1932. Keurig onderhouden, tegen elk aanmbod. Te bevr. Goenoeng Sarie West 26.

EENVOUDIGE
jongedame 23 j. (Creoolsche) wenscht kennism. met dito jongeman of Hollander van goeden huize. Brieven onder No. 1030 van dit blad.

BLOEMEN- EN CORSAGE CURSUS
Groote keuze verschillende modellen *f* 5.— p.m. Tevens naaien kniplessen volgens zeer gemakk. snelle meth. Succes verzekerd. Dipl. costumière na 3 à 4 m. of eigen gebruik 3 lesu. p.w. *f* 7.50 p.m.
Mevr. v. d. Zee,
Kroesenplein 13 (v. Daalenweg) Senen.

Onze schoensmeer bevat chemicaliën, die het leder soepel houden.
Bata
Postweg Noord 59, telefoon Weltevreden 4302.

TE HUUR:
2 Huizen Def. v.d. Bosch 48 en 50 à *f* 35.— p.m.; groot erf, voorzien v. gas, elec. en waterleiding. Bevr. telf. 3838 Wlt.

TE HUUR:
Kleine gem. kamer, voor heer alleen. Volledig pension; kleine en groote wasch, *f*. 35.— p.m. Lombokweg 21.

P E U G O T 201
2-zits cabriolet, jaar 32, in uitst. staat, zuinig, betrouwbaar wagentje, van eigenaar billijk ter overname. Telefoon Weltevreden 5395.

ELKEN DAG EEN KANS
met O. T. A.'s **KANSENBRENGER.** Dagelijksche Betrekkinggids. Verschijnt per 1 April a.s. Abonneert U nog heden. Slechts *f* 1.25 per maand. *f* 3.30 per kwartaal, franco aan huis. O. T. A.'s Bureau voor Pers Informaties. Boentoe Gambirweg No. 7 (Pav.).

Hollander vraagt v. direct kamer m. pension, als eenigste logé. Br. No. 1059 Reclamebedrijf **„PRECIOSA"** N. V. Batavia-Centrum.

HET ZIJN DE SLECHTSTE VRUCHTEN NIET, WAARAAN DE WORMEN KNAGEN.

WAARSCHUWING! Wij ontdekten dat getracht wordt, ANDERE KOFFIE te doen doorgaan voor de
SUMATRA- „ARABICA" P. T./No. I.
Het Publiek wordt er beleefd op gewezen dat, ingeval van twijfel, bona fide tokohouders desgewenscht bewijs kunnen leveren door b. v. de groote blikken, voorzien van het gedrukte Ondernemings-étiket, waarop voortaan de datum van levering en paraaf van den engros-leverancier zullen voorkomen.

GROOTHANDELSGEËMPLOYEERDEN
Wordt nog heden lid van de V. O. S. E. G.
(Vereeniging Onderlingen Steun Europeesche Groothandelsgeëmployeerden)
Zij verleent U morceelen en financieelen steun, indien U buiten Uw schuld tengevolge van de tijdsomstandigheden buiten werkkring zijt geraakt en dientengevolge in moeilijkheden verkeert.
Lidmaatschap 1% van Uw maandelijksch salaris met een minimum van *f* 1.— en een maximum-contributie van *f* 2.50 per maand.
Vraagt inlichtingen
Tosariweg 60 tel. Wl. 5829

dagen van de ziekte overweegt de vochtuitscheiding en daarna de vochtopname.

2) Er kunnen vele uren voorbijgaan, zonder dat zich bij de vergiftige eenig verschijnsel voordoet, het werkt v.n. op de huid, de oogen en de ademhalingsorganen. Met blaartrekkende gassen besmette eetwaren kunnen ernstige stoornissen van het maagdarmkanaal veroorzaken. Het heeft de eigenschap door diverse stoffen heen te trekken, zonder deze te beschadigen of zijn werking te verliezen.

3) Deze stoffen hebben door hun prikkelende werking op de slijmvliezen vele gevolgen.

4) Op de oogen en op een vochtige huid.

5) Vergiftiging door inademen (huid).

Gasmaskers.

Men kieze uit de vele soorten, welke onder de gegeven omstandigheden een volledige bescherming waarborgen, die, welke het eenvoudigst geconstrueerd zijn en het geringste gewicht hebben. De beste bescherming geeft het gewone gelaatstuk, dat de mond, neus en oogen bedekt en afsluit volgens een lijn: voorhoofd, slapen, wangen en ONDER de kin, dan heeft men de beste garantie voor een goede afsluiting. Als gasmaskerstof komen hoofdzakelijk rubber en textielstof met rubber in aanmerking. Oogglazen minimum 5 c.m. middellijn en van triplexglas. Bandenstelsel eenvoudig en verstelbaar. Ventielen: APARAAT in- en uitademingsventiel voorzien van een bescherming. Afvoer vocht moet zoodanig zijn dat de vulling er niet mee in aanraking komt.

Beschermende kleeding.

Het gasmasker beschermt slechts de oogen en de ademhalingsorganen, voor beschutting van het lichaam tegen inwerking van blaartrekkende gassen dient beschermende overkleeding.

Reeds eerder werd gemeld, dat het gas niet zoo'n vreeselijk wapen genoemd kan worden, omdat het ten alle tijden mogelijk is zich er tegen te beschermen, gezien de groote vorderingen welke na den oorlog op het gebied van gasmaskers en beschermende kleeding zijn gemaakt. Hun werking zal dus in weinig gevallen vernietigend, doch gewoonlijk slechts hinderlijk zijn.

Zelfbeschermingsmaatregelen.

In vredestijd.

Leest en bestudeert boeken en brochures.

Overdenkt alle beschermingsmaatregelen noodig in Uw eigen omgeving.

Voorbereiding.

Bedenkt hierbij dat voorbereiding reeds halve bescherming is en dat in dagen van spanning de vraag naar goeden raad en materieel overstelpend zal zijn.

Geneeskundige verzorging.

Huisapotheek geregeld aanvullen. Vraagt den dokter om raad.

Schaam U niet om te vragen, zelfbescherming is zelfbehoud.

Bij dreigend oorlogsgevaar.

Een overstelpende aanvraag naar beschermingsmaterieel met steeds stijgende prijzen.

Kalmte, orde, houdt u aan de VOORGESCHREVEN MAATREGELEN, G E N O M E N I N U W B E L A N G.

(Einde).

Stadsnieuws.

STADSONTSIERING

Wat doet de Gemeente?

Het tegenwoordige geslacht van Batavianen zal het vermoedelijk wel niet meer beleven, dat er een eind komt aan het overweeneuvel.

Maar aan dit kwaad wordt tenminste, zooals blijken kan uit een mededeeling van den burgemeester in de jongste zitting van den gemeenteraad, door het gemeente-bestuur voortdurend aandacht besteed. Gemeentebestuur en Staatsspoorwegen zijn daarover in een levendige correspondentie gewikkeld, welke van de zijde der gemeente met hardnekkigheid wordt voortgezet. Het voorbeeld, dat 's raads voorzitter van die correspondentie gaf, toont ons echter, dat het tegenwoordig daarbij niet gaat om een principieele oplossing, doch om particele verbetering welke het aantal malen, waarin de overwegen worden gesloten, zouden kunnen doen verminderen.

Er bestaan te Batavia echter enkele vraagstukken, waarover niet geschreven of gesproken wordt en welke dus onaangeroerd door dit geslacht aan het volgende zullen worden overgedragen.

Op een daarvan willen we hier thans de aandacht vestigen.

Het betreft de verfraaiing van het centrum der stad.

Blijkbaar laat het gemeentebestuur deze over aan de burgers zelven. Als er een krottig huisje staat in een belangrijken verkeersweg, welke op die afschuwelijkheid na een toonbaar aanzien heeft verkregen, dan zal dat huisje daar blijven staan, totdat iemand den opgeblazen vraagprijs van den eigenaar betaalt, het afbreekt en een behoorlijk perceel daarvoor in de plaats stelt.

Dat is blijkbaar het beginsel, dat ons gemeentebestuur ten aanzien van deze belangrijke kwestie als leidraad heeft aangenomen.

Met dit gevolg, dat de Rijswijkstraat steeds door enkele onooglijke, door Chineesche kleinhandeldelaren bewoonde, krotten wordt ontsierd, dat Parapattan-Gambir en Menteng een dergelijke ontsiering hebben, evenals de entrée tot Tjikini.

De eerste vraag, welke hierbij gesteld dient te worden is niet: — wat kan het gemeentebestuur daaraan doen? —, maar wel: — acht het gemeentebestuur het met ons een gemeentebelang, dat deze het stadsbeeld ontsierende plekken zoo spoedig mogelijk worden verbeterd?

Als het gemeentebestuur dat inziet, dan zou mogen worden verwacht, dat het er steeds op bedacht zou wezen, om op de een of andere wijze te werken voor die verbetering, nog voor het met plannen komt tot aankoop van die perceelen.

Een gemeentebestuur, dat er op uit is, om verbetering in dien toestand te brengen, zal zeker wel middelen kunnen vinden daartoe. Het kan perceelen onbewoonbaar verklaren, het kan kostbare reparaties bevelen enz. Gewetensbezwaren en medelijden behoeft het daarbij niet te hebben. Ieder weet, dat de eigenaren er op uit zijn om te profiteeren van den tijd. Ook als morgen wederrechtelijk al die huisjes werden afgebroken, zouden zij nog door verkoop van den grond, geweldige winsten maken. En waarom moet nu, louter om dat privé-belang te dienen, de stad tot in lengte van dagen met die vuiligheid opgescheept zitten?

Als een gemeentebestuur den ernstigen wil heeft om zoo'n vuiltje op te knappen, dan kan het veel doen, ook zonder kapitaal. Een spoedig te ontwerpen verordening tegen de ontsiering van het stadsbeeld is bijvoorbeeld ter zake zeer doeltreffend.

Overigens mag niet vergeten worden, dat een ander middel, de onteigening, de gemeente een kans zou kunnen laten op een toekomstige winst, want de grond, waarop al die krotten staan, is inderdaad veel waard. Moet het echter, om welke bureaucratische reden dan ook, komen tot een aankoop door het gemeentebestuur, van al deze perceelen, dan zou daaraan vooraf kunnen gaan de afkondiging van een verordening welke de gemeente het recht geeft om een zeer hoog aandeel te eischen van de winsten door waardevermeerdering van perceelen ontstaan.

Hoe langer men met de oplossing van dit vraagstuk wacht, hoe moeilijker en hoe kostbaarder die wordt.

Dat is de doeltreffendste prikkel, welke het gemeentebestuur tot activiteit op dit gebied zou kunnen aanzetten.

Een gemeentebestuurder in een andere stad, bij wien wij eens met een dergelijk voorstel kwamen, antwoordde ons: — Wat maal ik, wat malen menschen van mijn groep nu om de schoonheid van de stad? Als Bloemendaal en Aerdenhout maar mooi zijn, dan ben ik tevreden!"

Wij behoeven niet hader aan te duiden tot welke groep deze wethouder behoorde.

Er is een tijd geweest, dat de Indische gemeentebesturen voor het meerendeel door een dergelijke mentaliteit beheerscht werden.

Wij nemen aan, dat deze tijd voorbij is.

De invloed van de blijversgroep, welke het aanzien van de stad wel ter harte gaat, is gelukkig grooter geworden.

Maar voor zoover de oude trekkers-geest hier nog sommige zaken beheerschen kan, zouden wij willen opmerken, dat, zooals Singapore duidelijk toont aan ieder die oogen heeft om te zien en te vergelijken, een trekkers-geest wel degelijk kan samengaan met een behoorlijke verzorging van het stadsbeeld.

Hadden wij zitting in den gemeenteraad, dan zouden wij bij de eerste de beste rondvraag aan den burgemeester de vraag stellen: — hindert die stadsontsiering het college van B. & W. niet evenzeer als de burgerij en zoo ja, waarom wordt er dan niets gedaan om haar op te heffen?

En elke volgende vergadering zouden wij op die zaak terugkomen, zoo op de manier van den beroemd geworden Senator, die telkens opmerkte: — En voorts ben ik van meening, dat die ontsiering van de stad moet worden opgeruimd!

PROGRAMMA DER A.M.V.J. VAN 26 MAART TOT 30 APRIL.

Heden 26 Maart. Basis ½ uur geleid door Dr. P. J. Idenburg.

Donderdag 2 April. Propaganda avond (belangstellenden zeer welkom!!!).

Zaterdag 4 April. Dansavond (ook voor niet leden (belangstellenden).

Donderdag 9 April. Geen speciaal program. Wijdingsavond in de Willemskerk.

Vrijdag 10 t/m Maandag 13 April. Kampeeren in Kamphuis T j i m a t j a n (indien plaats ook voor belangstellenden).

Donderdag 16 April. Sportpraatje door den WelEd.: Heer M. de Haan. Onderw: Waarom wel en Waarom niet.

Donderdag 23 April. Basis ½ uur, spreker Ds. B. Keers.

Donderdag 30 April. Zwem en Picnicfuif in zwembad T j i m e l a t i e (niet leden met eigen wagen zeer gewenscht).

Attentie!!!

Na afloop der Basis ½ uurtjes per 26/3 & 23/4, B o o m p l a n t i n g.

Eventueele deelnemers (sters) voor Tjimatjan en Tjimelatie gelieven zich per omgaande te wenden tot den Heer C. G. Ottow, Tjikini 8 (pav.), tel. 2661.

HET VERRE OOSTEN.

Nieuw Weekblad.

De heer D. F. van Wijk deed er goed aan door het tijdschrift *Trans Pacific* waarvan de uitgifte het vorig jaar moest worden gestaakt, nu te doen herleven in het weekblad *Het Verre Oosten*, waarvan een proefnummer thans verschenen is.

De Indische dagbladen verwaarloozen het Verre Oosten niet, maar er is zeker behoefte aan een orgaan, dat door de vele berichten heen het publiek een weg wijst, dat deze in onderling verband beschouwt en daaruit de gevolgtrekkingen maakt, welke van belang zijn. De heer van Wijk heeft aan het Verre Oosten, dat meer dan Europa, Ned. Indië's „buitenland" is, jarenlang bijzondere aandacht gewijd en is daardoor een goede gids voor dit terrein geworden.

Het proefnummer heeft een belangwekkenden inhoud en ziet er welverzorgd uit. De heer van Wijk schijnt het blad zelf uit te geven. Het wordt gedrukt door Kolff-Buning te Djoeja.

HOTEL DER NEDERLANDEN.

Hotel der Nederlanden bericht ons, dat er voor het publiek op 4 April a.s. nog een verrassing wacht, namelijk, dat zij aan den wensch van vele gasten gehoor heeft gegeven, om in de lobby een betere luchtverversching toe te passen.

SERVICE — COULANCE
SIGAREN MAGAZIJN DE ADELAAR TEL. WEL. 2607
Steeds voorradig alle bekende merken:
SIGAREN EN SIGARETTEN
FRAAIE SORTEERING
ENGELSCHE TABAKSPIJPEN

Daardoor was een kleine verbouwing noodzakelijk. De firma Reyerse & de Vries heeft daarvoor een ingenieuze oplossing gevonden.

In de middenvakken van de lobby werden de plafonds ruim 4 meter naar boven gebracht.

Dit verhoogde plafond wordt direct met de buitenlucht in verbinding gesteld. Verder wordt voor het meer technisch opstellen der fans in de lobby een oplossing gevonden, om de temperatuur in de lobby van de Nederlanden aanmerkelijk te verlagen. Het een en ander is natuurlijk vlug verteld, doch om aan de zeker niet eenvoudige opdracht van de directie van het Hotel te voldoen, heeft den heer Musegaas van de associatie Selle & de Bruyn en Reyerse & de Vries, heel wat hoofdbreken gekost.

Er moest in de eerste plaats gewerkt worden zonder eenige bedrijfs-stoornis, om betere lucht-verversching te verkrijgen en aan het geheel een decoratief aanzien te geven.

Wat dit laatste betreft, welk gedeelte werd toevertrouwd aan de Reclame-Studio, gelooven wij zeker, dat ook aan die eisch wordt voldaan.

Wat betreft het feest op Zaterdag 4 April a.s. vertelde men ons nog, dat zooals gewoonlijk voor soortgelijke feesten een groote belangstelling bestaat. Om met cijfers te schermen lijkt ons overbodig, het is in Batavia voldoende bekent, hoe vol het op soortgelijke avonden in de Nederlanden gewoonlijk is.

De directie maakte ons er echter op attent, dat tafel-reserveering zeker noodzakelijk is, daar het souper in beide zalen verplichtend is gesteld.

De ruime en koele terrassen blijven echter ter beschikking voor hen, wie dien avond een kijkje willen komen nemen en niet aan het souper willen deelnemen.

HOTEL DER NEDERLANDEN.

Groot Vooravond Concert

onder leiding van
JULIEN FOORMAN

Programma

Op heden 26 Maart 1936
Aanvang 7.30 uur n.m.

1. Oberon — Ouverture — C. M. Weber
2. Rosen aus dem Süden — Walzer — Joh. Strauss
3. Hoffmann's Erzählungen — Fantaisie — J. Offenbach

PAUZE.

4. Die blaue Azur — Potpourri — F. Lehar
5. Fascination — Serenade — E. Schütt
6. Suite Caucasienne — Ippolitow-Iwanoff

„WIJDINGS-AVOND".

Het Bestuur van de Evangelische Vereeniging deelt ons mede, dat op Vrijdag-avond 27 Maart a.s. om 7 uur, een avond van wijding zal worden gehouden, onder leiding van Ds. J. M. Lindeijer, in de pendoppo op het Willemskerk-terrein, Koningsplein Oost No. 10, alwaar zijn WelEerw: Ds. Lindeijer een ernstig woord hoopt te spreken over:

„Het lijden van den Heere J e z u s,"

toegelicht met lichtbeelden.

Zij, die behoefte hebben, om deze samenkomst bij te wonen en zich meer wenschen voor te bereiden voor den G o e d e n V r i j d a g, zijn allen hartelijk welkom.

ONDERSCHEIDING.

Bloemenhandel Favoriet, wier leuze is nijt te exposeeren maar te excelleeren in het bedienen harer cliëntèle, bereikt hiermede volkomen het door haar beoogde doel. Haar cliëntèle breidt zich steeds uit. Was zij reeds gerechtigd tot het voeren van den titel van Hofleverancier van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal van Nederlandsch-Indië, thans is haar een dergelijke onderscheiding ook verleend door Zijne Hoogheid Pangeran A. A. Mangkoenegoro VII, met welke onderscheiding wij haar hierbij van harte gelukwenschen.

CORRESPONDENTIE.

S'di. Bat.: Wij hebben met belangstelling het kreupelrijm gelezen, waarin U een zoo belangrijke kwestie voor de marine als die van de waarde van kruiser en bommen-werper en van het personeel voor de luchtmacht behandelt. Hoewel wij dezen vorm van behandeling voor dergelijke onderwerpen niet kunnen waardeeren, zou dat geen beletsel voor ons geweest zijn om uwe beschouwing op te nemen, ware het niet, dat uw uitgangspunt onjuist is. De luchtmacht heeft tegenover oorlogsschepen niet zoo gemakkelijk spel als U gelieft aan te nemen.

Red. O. P.

INGEZONDEN.

ILMENITE.

De Redactie van „De Ochtend Post". Batavia-Centrum.

WelEdele Heeren,

In „DE OCHTEND POST" van 21 Maart No. 84, komt op pagina 3 in de 4de kolom een artikel voor over **ROOKSCHERMEN** gemaakt van **ilmenite.**

Aan dit erts, dat hier in Indië zeer algemeen verspreid voorkomt, voorts zeer gemakkelijk te winnen is en onder gelijke voorwaarden waarschijnlijk zelfs economischer dan in de Straits, werd tot nu toe slechts weinig aandacht besteed o.a. omdat er geen afzetgebied voor bestond.

Het quantum in Uw blad vermeld is voor groote lichamen als de Bankatinwinning of de Billitonmaatschappij te onbelangrijk om er veel aandacht aan te schenken en om verschillende redenen wellicht niet met voordeel te ontginnen.

Voor een kleinbedrijf — evenwel is een gedeelte van deze hoeveelheid reeds een merkwaardig gunstig object.

Is het misschien mogelijk nadere inlichtingen te verkrijgen over dit onderwerp, o.a. de voorwaarden waaraan het erts moet voldoen, zooals korrelgrootte, scheikundige samenstelling, afzetgebied enz.

U bij voorbaat vriendelijk dankzeggend voor eenige informatie, verblijf ik.

Batavia, 21 Maart.

Hoogachtend
J. L. S.

Wij weten over dit erts helaas niet meer, dan wij er van meldden in het bedoelde bericht.

Er schijnt in Engeland een vaste markt voor te zijn. Wij weten echter niet waar, doch veronderstellen, dat het Britsche consulaat-generaal deze informatie wel zal kunnen verschaffen.

Intusschen zouden wij den geachten inzender willen raden om zich over deze kwestie eens te verstaan met ons departement der marine.

Dat zal wel niet veel van dit erts voor rookschermen noodig hebben, doch weet mogelijk, waar grootere hoeveelheden zouden kunnen worden geplaatst.

Red. O. P.